

გემციტაბინი და ცისპლატინი

(GEM/CIS-გემ/ცის) ბილიარული ტრაქტის კიბოსთვის

თქვენ მოგეწოდათ ეს ბროშურა რადგან დაგიდგინდათ ბილიარული ტრაქტის სიმსივნე .

თქვენი ონკოლოგი უკვე გაგესაუბრათ რომელი ბილიარული ტრაქტის კიბო გაქვთ და რამდენად გავრცელებულია დაავადება.

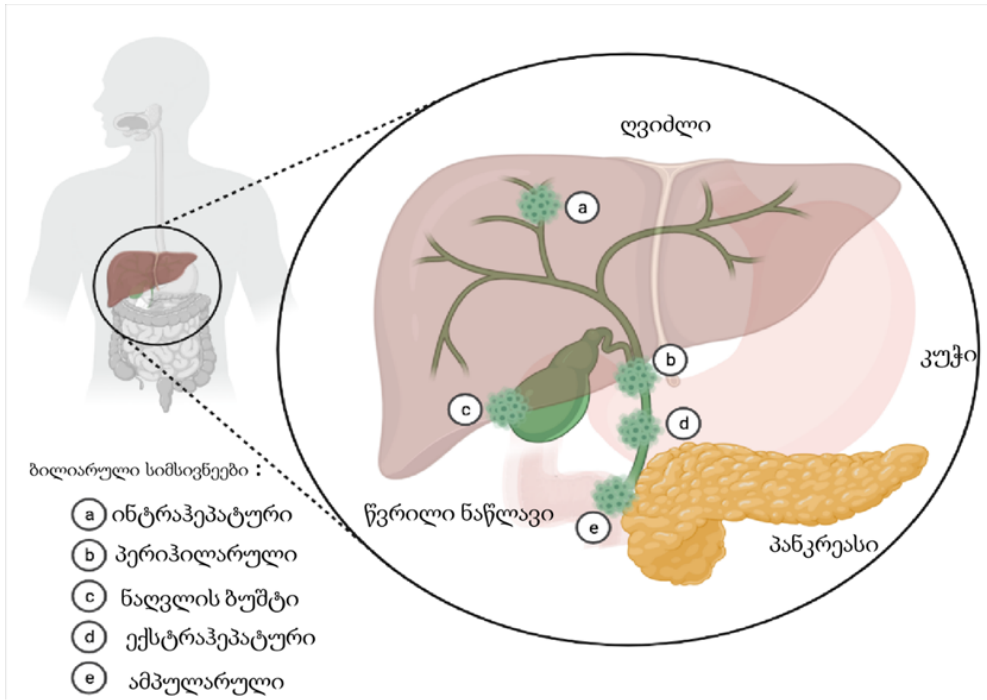
თუ თქვენმა ექიმმა თქვენი დაავადების სამკურნალოდ გემციტაბინის და ცისპლატინის კომბინაცია გირჩიათ , აქ გაეცნობით მნიშვნელოვან ინფორმაციას და სხვადასხვა ასპექტებს ამ მედიკამენტებზე .

ბილიარული ტრაქტის კიბო

ბილიარული ტრაქტის სიმსივნეები ყალიბდება ქოლანგიოციტებისგან, რომლებიც ნორმის დროს ამოფენენ ბილიარულ (სანაღვლე) სისტემას (აღნიშნულია მწვანედ ქვედა სურათში) . ნაღვლის სადინრები პატარა მილებია, რომლებსაც ნაღველი გადააქვთ ღვიძლიდან და ნაღვლის ბუშტიდან წვრილი ნაწლავებისკენ , ნაღველი საკვების მონელებისთვის გამოიყენება .

ბილიარული ტრაქტის კიბოებში შედის -ქოლანგიოკარცინომა, ნაღვლის ბუშტის კიბო, ამპულური კიბო .

- ქოლანგიოკარცინომა -ასევე ცნობილია, როგორც ნაღვლის სადინრის კიბო , იყოფა 3 ნაწილად განლაგების მიხედვით :
 - ინტრაჰეპატური ქოლანგიოკარცინომა -კიბო ვითარდება ღვიძლში და ნაღვლის სადინრებში
 - პერიჰილარული ქოლანგიოკარცინომა -კიბო ვითარდება ღვიძლთან ახლო, მაგრამ მის კიდეს აცდენილ ნაღვლის სადინრებში
 - დისტალური/ექსტრაჰეპატური ქოლანგიოკარცინომა -კიბო ვითარდება ღვიძლიდან დაშორებულ სანაღვლე გზებში
- ნაღვლის ბუშტის კიბო -ვითარდება ნარვლის ბუშტის ამომფენი უჯრედებისგან
- ამპულური კიბო- აღმოცენდება ნარვლის სადინრებისა და წვრილი ნაწლავის შესართავიდან

რა არის გემ/ცისი ?

გემციტაბინი და ცისპლატინი ორი ქიმიოთერაპიული მედიკამენტია ,რომლებიც კლავენ კიბოს უჯრედებს უჯრედული რეპლიკაციის დათრგუნვით .თუმცა რადგან მათ ასევე შეუძლიათ დააზიანონ ნორმალური უჯრედები ,იწვევენ გვერდით მოვლენებს . გემციტაბინისა და ცისპლატინის კომბინაციას შემოკლებით მოვიხსენიებთ როგორც გემ/ცის.

როგორ ხდება გემ/ცის ის მიღება ?

გემ/ცის კლინიკაში მიიღებთ , ქიმიოთერაპიის განყოფილებაში . ორივე მედიკამენტი ინტრავენური გადასხმაა , რომელსაც კათეტერის მეშვეობით ვენაში გადაგისხამენ . ამ კათეტერს მოხსნიან გადასხმის შემდეგ .რადგან ცისპლატინმა შეიძლება გამოიწვიოს ტკივილი ვენის გაყოლებაზე ან მავნე იყოს ვენის მთლიანობისთვის , გადაგესხმევით დიდი რაოდენობით სითხეები ცისპლატინამდე და შემდეგ რათა თავიდან ავირიდოთ გართულებები . თქვენი მკურნალი ექიმი გადაწვეტს რა დოზით გადაგესხმევით გემ/ცის თქვენს სიმალლეზე , წონაზე , ასაკზე ,ზოგადი ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე და თანმხლებ დაავადებებზე დაყრდნობით .

გემ/ცის მიღების განრიგი

Generated by Dr MG Prete and Dr C Braconi (oncologists) based on information developed by Macmillan Cancer Support and used with permission. Revised by Ms J Milne (nurse), Ms H Morement (patient representative). Translation project coordinator: Dr. R Casolino.

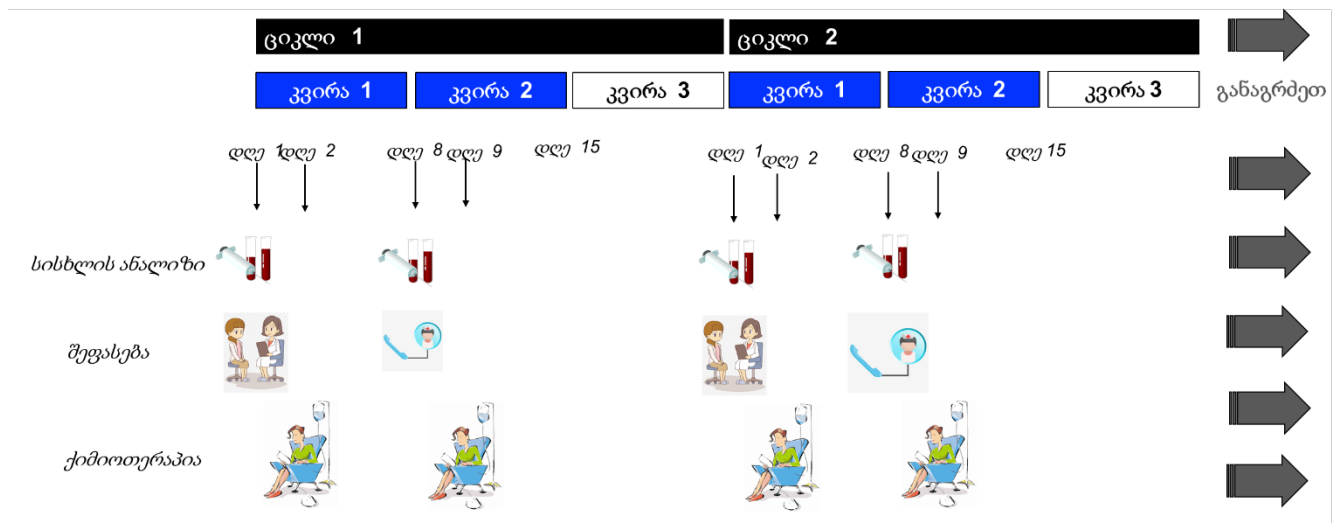
გემ/ცის მიიღებთ მკურნალობის ციკლების სახით . სტანდარტული გემ/ცის განრიგი შედგება 3 კვირიან ციკლს ,კვირაში 1 დღე იღებთ ქიმიოთერაპიას -2 კვირის განმავლობაში , შედეგ ისვენებთ 1 კვირა .

ყოველი ქიმიოთერაპიის სესიის წინ ჩაგიტარდებათ სისხლის ანალიზები ,რომლებითაც თქვენი ექიმი განსაზღვრავს რამდენადაა თქვენი ორგანიზმი მზად შემდეგი ქიმიოთერაპიისთვის . მნიშვნელოვანია რომ აღწეროთ ყველა სიმპტომი და პრობლემა რაც ბოლო კურსის შემდეგ დაგეწყით,რათა მედიკამენტის დოზა/რეჟიმი პერსონალურად თქვენზე იყოს მორგებული.

ყოველი ქიმიოთერაპიის ციკლის პირველი კვირის ,პირველ დღეს კლინიკაში შეხვედებით თქვენს ონკოლოგიურ გუნდს შეფასებისთვის და სისხლის ანალიზების ასაღებად . ქიმიოთერაპიის ჩასატარებლად შეიძლება 1 ან 2 დღეში დაბრუნდეთ. ქიმიოთერაპია 3-4 საათი გაგრძელდება .

შემდგომი კვირის , მე-8 დღეს -უნდა გაიმეოროთ სისხლის ანალიზები , მაგრამ შესაძლოა თქვენმა ონკოლოგიურმა გუნდმა სატელეფონო კავშირით შეამოწმოს თქვენი მდგომარეობა . მკურნალმა ექიმმა შეიძლება გთხოვოთ სისხლის ანალიზები ოჯახის ექიმთან აიღოთ ქიმიოთერაპიამდე 1 დღით ადრე .კლინიკაში ღამით დარჩენა არ დაგჭირდებათ .

გემ/ცის კურსი - 2 კვირა მკურნალობა , 1 კვირა დასვენება

გემ/ცის მკურნალობის ხანგრძლივობა

თქვენი მკურნალი ექიმი თქვენთან ერთად განიხილავს მკურნალობის ხანგრძლივობას. თითოეული გემ/ცის კურსი 3 კვირა გრძელდება. თუ მკურნალობა გვერდითი ეფექტების გარეშე მიმდინარეობს 3 თვე მიიღებთ რის შემდეგაც დაგენიშნებათ განმეორებითი რადიოლოგიური კვლევები რათა შემოწმდეს ქიმიოთერაპიის ეფექტურობა. თუ პირველ რადიოლოგიურ კვლევაზე სიმსივნური წარმონაქმნი სტაბილური ზომისაა ან პატარავდება ექიმი გირჩევთ კიდევ 3 თვე განაგრძოთ იგივე თერაპია. პირველი 6 თვის შემდეგ მკურნალი ექიმი თქვენთან ერთად განიხილავს მკურნალობის გაგრძელების ან შეწყვეტის საკითხს.

რა არის გემ/ცის გვერდითი მოვლენები ?

მკურნალობის გვერდითი მოვლენები ცნობილია, თუმცა თქვენ შეიძლება არცერთი არ დაგემართოთ. ეს არ ნიშნავს რომ მკურნალობა არაეფექტურია; გვერდითი მოვლენების სიმწვავესა და მკურნალობის ეფექტურობას შორის კორელაცია არ არსებობს.

შეიძლება რომელიმე გვერდითი მოვლენა მართლაც გამოგივლინდეთ, თუმცა ყველას გამოხატვა არაა მოსალოდნელი.

გახსოვდეთ, რომ გვერდითი მოვლენები ხშირად წინასწარ-განსაზღვრადია დაწყების, ხანგრძლივობის და სიმძაფრის მიხედვით; თითქმის ყოველთვის შექცევადია, გარდა ცისპლატინის ეფექტებისა, მკურნალობის დასრულების შემდეგ უნდა გაიარონ. გვერდითი მოვლენების სიხშირე და სიმწვავე ინდივიდუალურია.

როგორც სხვა ბევრი ქიმიოთერაპიული მედიკამენტი, გემცი/ცის კლავს კიბოს უჯრედებს უჯრედების გაყოფის და პროლიფერაციის დათრგუნვით. სამწუხაროდ, ქიმიოთერაპიულ მედიკამენტებს არ შეუძლიათ კიბოს და ნორმალურ უჯრედებს შორის სხვაობის აღქმა. ასე რომ ქიმიოთერაპია ასევე კლავს ნორმალურ უჯრედებს, რომლების მალე იყოფა, ასეთებია: სისხლის უჯრედები, პირისლრუს ამომფენი უჯრედები, კუჭის, ნაწლავის და ა.შ - რაც საბოლოოდ იწვევს სხვადასხვა გვერდით მოვლენებს. როდესაც მკურნალობა დამთავრდება ნორმალური (არასიმსივნური) უჯრედები დაუბრუნდებიან მკურნალობამდელ ციკლს და გაიზრდებიან და ჯანრთელები იქნებიან.

არსებობს ბევრი მედიკამენტი, რომლის მიღებაც შეიძლება ქიმიოთერაპიის დროს რათა გაკონტროლდეს და მინიმუმამდე დავიდეს გვერდითი მოვლენების განვითარების რისკი

ზოგიერთი ყველაზე გავრცელებული გვერდითი მოვლენა **ჰემატოტოქსიურობა** -სისხლის სემადგენელ უჯრედებზე ტოქსიური ზეგავლენა

- **სისხლის თეთრი უჯრედების დაბალი დონე და ინფექციის რისკი**

ქიმიოთერაპია ხშირად ამცირებს სისხლის თეთრი უჯრედების რაოდენობას, რომლებიც ინფექციასთან ბრძოლაში გეხმარებიან. თუ თქვენი თეთრი უჯრედების რიცხვი კრიტიკულად დაქვეითდება (ამას ნეიტროპენია ქვია) შეიძლება ინფექციის რისკის წინაშე იყოთ. ამ დროს მნიშვნელოვანია თავიდან ავირიდოთ ინფიცირების რისკის გაზრდა, მოვერიდოთ ხალხმრავალ ადგილებს და ინფიცირებულ ადამიანებს (გრიპი, ცხელება). რადგან სისხლის თეთრი უჯრედები ყველაზე მეტად ქიმიოთერაპიის კურსის მე10-სა და მე14 დღეს შორის მცირდება, ამ დღეებში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ინფიცირების წყაროებისგან თავიდან აცილება.

თქვენი ექიმი შეამოწმებს თქვენს სისხლის თეთრ უჯრედებს ყოველი ქიმიოთერაპიის კურსის წინ, რათა დარწმუნდეს რომ თეთრი უჯრედების რაოდენობა საკმარისი ინფექციისგან დასაცავად.

თეთრი უჯრედების რიცხვი, ძირითადად უბრუნდება ნორმას მომდევნო გადასხმამდე. შეიძლება მათი რაოდენობა ისე იყოს დაქვეითებული, რომ ექიმს მოუწიოს მკურნალობის მცირე დროით გადადება, სანამ სისხლის თეთრი უჯრედები ნორმას დაუბრუნდება.

მნიშვნელოვანია იცოდეთ ინფექციის სიმპტომები და ნიშნები. ასეთების არსებობის შემთხვევაში უნდა დაუკავშირდეთ კლინიკის ცხელ ხაზს ან მკურნალ ექიმს ან მიყვეთ წინასწარ მოცემულ ინსტრუქციას.

საყურადღებო სიმტომებია:

- სხეულის ტემპერატურა არის 38°C, პარაცეტამოლის მიღების მიუხედავად
- გაკანკალებთ, თავს გრძნობთ შეუძლოთ
- ჩამოგიყალიბდათ ყელის ტკივილი, ხველა, დიარეა, გახშირებული შარდვა

სისხლის წითელი უჯრედების დაქვეითება

ქიმიოთერაპიას შეუძლია გამოიწვიოს სისხლის წითელი უჯრედების რიცხვის შემცირება. წითელი უჯრედების ყველაზე მნიშვნელოვანი ფუნქციაა ჟანგბადის სხეულის ყველა ნაწილთან მიტანა. თუ სისხლის წითელი უჯრედების რაოდენობა ძალიან მცირეა (ანემია) შეიძლება დადლილად იგრძნოთ თავი და სუნთქვის უკმარისობა აღგენიშნოთ. თუ ანემია ძლიერაა გამოხატული, სისხლის გადასხმა დაგჭირდებათ. (ჰემოტრანსფუზია)

• **თრომბოციტების შემცირებული რაოდენობა და დაჟეჯილობის ან სისხლდენა**

ქიმიოთერაპიამ შეიძლება გამოიწვიოს თრომბოციტების რაოდენობის დაქვეითება . თრომბოციტები სისხლის შედედებაში მონაწილეობენ. თუ თქვენი თრომბოციტების რაოდენობა ძალიან მცირეა(თრომბოციტოპენია) არ შეიძლება ქიმიოთერაპიის ჩატარება, ექიმი გადაგიდებთ მკურნალობას სანამ თრომბოციტების რაოდენობა გაუმჯობესდება . თუ გაქვთ რაიმე ტიპის დაჟეჯილობა ან სისხლდენა -მაგალითად ცხვირიდან,ღრძილებიდან,კანზე პატარა წითელი გამონაყარი-დაუყოვნებლად აცნობეთ ექიმს.

გაციების მსგავსი სიმპტომები : შეიძლება აგენიშნოთ მსგავსი სიმპტომები ქიმიოთერაპიისას ან გადასხმიდან მალევე :

- შემცივნების ,შეხურების შეგრძნება ან კანკალი
- ცხელება
- თავის ტკივილი
- კუნთების ტკივილი
- დაღლილობა

გულისრევის შეგრძნება : ხანდახან ახლავს ღებინება , კონტროლირებადია ღებინების საწინააღმდეგო საშუალებებით (ინექცია და ტაბლეტები) . შეიძლება გაწუხებდეთ რამდენიმე საათიდან ,რამდენიმე დღემდე ქიმიოთერაპიის შემდეგ. ძალიან მნიშვნელოვანია მიიღოთ საპროფილაქტიკო გულისრევის საწინააღმდეგო პრეპარატები ,მაშინაც კი თუ არ გაქვთ გულისრევის შეგრძნება უფრო მარტივია ღებინების პრევენცია ვიდრე მისი მკურნალობა დაწყების შემდეგ . დაუკავშირდით თქვენს ექიმს ან მედდას თუ თავს შეუძლოთ გრძნობთ დღეში 1 ჯერზე მეტად .

სისუსტე : ძალიან ხშირი გვერდითი მოვლენაა,შეიძლება გაძლიერდეს მკურნალობის მსვლელობისას .

თირკმლების დაზიანება (ნეფროტოქსიურობა):

ეს მკურნალობა შეიძლება მავნე იყოს თირკმლებისთვის ,განსაკუთრებით თუ ქიმიოთერაპიამდეც გქონდათ თირკმლის უკმარისობა . გემ/ცის ით მკურნალობამდე სისხლის ანალიზები ჩაგიტარდებათ რომ დადგინდეს რამდენად კარგად მუშაობს თქვენი თირკმლები . თქვენი ექიმი თქვენთან ერთად შეარჩევს ქიმიოთერაპიის საუკეთესო დოზას თირკმლის მეტად დაზიანების თავიდან ასარიდებლად .

დაზიანების თავიდან ასარიდებლად , მნიშვნელოვანია ბევრი წყლის დალევა . შეიძლება ექიმმა გთხოვოთ აწარმოოთ ჩაწერა მიღებული სითხის და გამოყოფილი სითხის რაოდენობის . შეატყობინეთ ექიმს თუ შეამჩნევთ რამე ცვლილებას შარდში , მაგალითად სისხლს . (ჰემატურია)

სმენის ცვლილებები (ოტოტოქსიურობა):

შეიძლება შეამჩნიოთ ყურში შუილი ,რომელსაც ტინიტუსი ჰქვია . ეს გართულება ძირითადად თავისით უმჯობესდება მკურნალობის დასრულების შემდეგ . იშვიათად ,შეიძლება ხანგრძლივი დროის განმავლობაში დარჩეს .აცნობეთ თქვენს ექიმს ან მედდას თუ შამჩნევთ ცვლილებას სმენის მხრივ .

სისხლის შედედება : დაუკავშირდით მკურნალ გუნდს თუ შეგიშუპდათ ფეხები , გაქვთ ფეხების გაწითლება და ტკივილი ან თუ უჭაერობა დაგეწყით .

გემ/ვის ნაკლებად ხშირი გვერდითი მოვლენები

ალერგიული რეაქციები : შეიძლება განვითარდეს ქიმიოთერაპიის გადასმისას უთხარით ექიმს ან მედდას დაუყოვნებლივ თუ აღგენიშნათ შემდეგი სიმპტომები :

- გამონაყარი
- სუნთქვის გაძნელება
- სახის გაწითლება ან შეშუპება
- სიმხურვალის შეგრძნება
- თავბრუსხვევა
- მოშრდვის მოთხოვნილება

პერიფერიული ნეიროპათია (ხელის და ფეხის თითების ჩხვლეტა ან დაბუყება)

ცისპლატინზე დამყარებულმა მკურნალობამ შეიძლება იმოქმედოს ნერვულ დაბოლოებებზე და გამოიწვიოს დაბუყების ,ჩხვლეტის და ტკივილის შეგრძნება ხელისა და ფეხის თითებში . ჩხვლეტამ და დაბუყებამ შეიძლება შეაფერხოს ისეთი მანიპულაციების ჩატარება როგორცაა ზონრების ან ღილის შეკვრა . სიმპტომები შეიძლება დაიწყოს რამდენიმე დღეში ან კვირაში გადასხმიდან და რამდენიმე თვე გაგრძელდეს . იშვიათად დაბუყება შეიძლება მუდმივად დარჩეს . ქვემოთ მოცემულია სიმპტომების შემამსუბუქებელი რჩევები .

უმადობა :არაა საგანგაშო თუ სრულფასოვან ჭამას ვერ ახერხებთ 1 ან 2 დღე .
სეიზლება გემოს შეგრძნება შეგეცვალათ .

დიარეა: უნდა მიმართოთ მკურნალ გუნდს თუ 24 საათში 4 და მეტჯერ გქონდათ
დეფეკაცია, წყლისებური კონსისტენციით.

მკურნალი ექიმი დაგინიშნავთ დიარეის წინააღმდეგო ტაბლეტებს. გახსოვდეთ
უნდა მიიღოთ დიდი რაოდენობით წყალი, დაკარგული სითხის
ასანაზღაურებლად . დიარეის დროს უნდა იკვებოთ დაბალი -ბოჭკოვნების
პროდუქტებით და მოერიდოთ უმ ხილს,ხილის წვეწვს , ბოსტნეულს და
მარცვლეულს . ასევე დაგეხმარებათ ალკოჰოლის ყავის რძის პროდუქტებისა და
მაღალი ცხიამიანობის პროდუქტების რაციონიდან ამოღება .

ქიმიოთერაპიის ექსტრაავაზაცია (გაჟონვა): ქიმიოთერაპიის გადასხმისას
მედიკამენტმა შეიძლება გაჟონოს ვენიდან და ირგვლივმდებარე ქსოვილები
დააზიანოს . უმაღლე აცნობეთ მედდას თუ აგელნიშნათ -
ჩხვლეტა,ტკივილი,სწითლება ,შეშუპება კათეტერის სიახლოვეს .

გაუვალობა :ბოჭკოს მაღალი შემცველობის საკვების მიღება
(ბოსტნეული,ხილი,ცეხვილი პური) და დღეში 2 ლიტრი წყლის მიღება
დაგეხმარებათ გაუვალობის თავიდან აცილებაში . თუ ყაბზობა 2-3 დღეზე მეტხანს
გაგრძელდა შეიძლება საფალარათო საშუალებების მიღება დაგჭირდეთ .

პირის ღრუს წყლულები : მიკრობების ზრდისგან თავის არიდების მიზნით ჭამის
შემდეგ უნდა გაიხეხოთ კბილები .

კბილები უნდა გაიხეხოთ რბილი ჯაგრისით და დღეში 3 ჯერ გაიკეთოთ პირის ღრუს
სავლები : ½ ან 1 ჩაის კოვზი საცხობი სოდა გაურიეთ წყალში(ან პირის ღრუს
სავლებში) . მოერიდეთ მაღალი მჟავიანობის საკვებს -
ფორთოხალი,ლიმონი,გრეიფრუტი.უთხარით თქვენს ექიმს ან მედდას წყლულების
შესახებ და ისინი დაგეხმარებიან მათ პრევენციაში ან მკურნალობაში .

ძილიანობა : ქიმიოთერაპიის შემდეგ შეიძლება დადლილად იგრძნოთ თავი და
ძილიანობა აგელნიშნოთ. მსგავს სიტუაციაში მოერიდეთ მანქანის ან რთულ
დანადგარების მართვას .

თავის ტკივილი: თუ მსგავსი სიმპტომი გამოგივლინდათ , შეგიძლიათ მიიღოთ
გამაყუჩებელი როგორცაა პარაცეტამოლი .

ძილის პრობლემა :თუ გესაჭიროებათ, შეგიძლიათ საძილე საშუალებები მიიღოთ.

თმის ცვენა : თმა შეიძლება გაგითხელდეთ, მაგრამ არ დაგცვივდებათ .

კანის ცვლილებები : კანი შეიძლება გამოგიშრეთ და გაგიჩნდეთ გამონაყარი .

სითხის დაგროვება : შეიძლება მოიმატოთ წონაში . შეგიშუპდეთ სახე, კოჭები და ფეხები. ფეხების ბალიშზე მოთავსებამ შეიძლება შეამციროს შეშუპება. მკურნალობის დასრულების შემდეგ შეშუპება გაივლის .

მედიკამენტები რომლებიც გვერდითი მოვლენების მართვაში დაგეხმარებათ

აცნობეთ თქვენს ექიმს ნებისმიერი გვერდითი მოვლენის შესახებ, არსებობს მედიკამენტები მათ სამართავად

უნდა გავაგრძელო თუ არა ჩემი ჩვეული მედიკამენტები ?

დიახ, უნდა მიიღოთ მედიკამენტები რომლებსაც ჩვეულებრივად იღებთ. საქმის კურსში ჩააყენეთ ონკოლოგიური გუნდი მედიკამენტებზე რომლებსაც იღებთ და მიიღეთ მათგან რჩევა .

შეიძლება გავიკეთო გრიპის ვაქცინა ?

კი, გრიპის ვაქცინა ჯობია გაიკეთოთ ქიმიოთერაპიის დაწყებამდე . თუ ქიმიოთერაპია უკვე დაიწყეთ , ექიმი დაგაკვალთანებთ როდისაა საუკეთესო დრო ვაქცინაციისთვის .

რჩევები მკურნალობისას

- დალიეთ საკმარისი რაოდენობის სითხე - მინიმუმ 2 ლიტრი დღეში-დაიცავით თირკმელი
- კარგად იკვებეთ . მცირე ულუფებად ხშირი კვება შეამცირებს გულისრევის შეგრძნებას . მოერიდეთ ცხიმთან ან შემწვარ საკვებს . შეგიძლიათ მიიღოთ გულისრევის საწინააღმდეგო მედიკამენტები თუ გესაჭიროებათ .
- მოერიდეთ მზეს. გამოიყენეთ მზისგან დამცავი მინიმუმ SPF 15 საცხი და მზისგან დამცავი ტანსაცმელი
- დაისვენეთ
- გაბუჟების და ჩხვლეტის შესამცირებლად :
 - მოერიდეთ ხელების ან ფეხების უეცარ ტემპერატურულ ცვლილებაში გადაყვანას . გამოიყენეთ ხელთათმანი ზამთარში, არშეეხოთ გაყინულ საკვებს/სასმელს .

- გამოიყენეთ სამზარეულოს ხელთათმანი როცა საკვებს ამზადებთ და დამცავი ხელთათმანი მებაღეობისას .
 - ხელები და ფეხები სითბოში ამყოფეთ ,კარგად მორგებული დამცავი ფეხსაცმელი ატარეთ .
 - ყურადღებით იყავით ცხელ წყალთან , შეიძლება ვერ იგრძნოთ რამდენად ცხელია წყალია და დამწვრობა მიიღოთ .
 - ყურადღებით შეიჭერით ფრჩხილები .
 - დღეში რამდენჯერმე დაიტენიანეთ კანი .
-
- სახლში მოიმარაგეთ მედიკამენტები რომელიც სიმტომების კონტროლში დაგეხმარებათ
 - შეიძლება ძილიანობა განიცადოთ -თავი შეიკავეთ მანქანის მართვისგან ან იმ აქტიურობებიდან რომელთაც ყურადღების კონცენტრაცია ესაჭიროებათ
 - სისხლდენის შესამცირებლად გამოიყენეთ ელექტრონული საპარსი და რბილი ჯაგრისი კბილების გასახეხად .
 - სანამ ქიმიოთერაპიას დაიწყებთ აცნობეთ ექიმს ყველა წამლის შესახებ რომელსაც იღებთ.
-
- თუ თქვენი სიმპტომები მწვავეა და არ უმჯობესდება 24 სთ-ში ,მიმართეთ კლინიკას .
 - ყურადღება მიაქციეთ სისხლის შედედების სიმპტომებს :ტკივილი,სიწითლე,ხელის ან ფეხის შეშუპება ,სუნთქვის გაძნელება ან ტკივილი გულის არეში .-თუ რომელიმე სიმპტომი გაქვთ მიმართეთ ექიმს .
 - არ ჩაიტაროთ რაიმე ტიპის ვაქცინაცია თქვენი ექიმის თანხმობის გარეშე ქიმიოთერაპიის ჩატარებისას..
-
- თუ ხართ რეპროდუქციული ასაკის ქალი :
-
- აცნობეთ ექიმს თუ ხართ ფეხმძიმედ ან შეიძლება იყოს ფეხმძიმედ ქიმიოთერაპიის დაწყებისას
 - თავი შეიკავეთ დაფეხმძიმებისგან ქიმიოთერაპიისას -მოერიდეთ ლაქტაციას ქიმიოთერაპიისას .

როდის მივმართოთ სამედიცინო დახმარების ცენტრს ან ჰოსპიტალს ?

თუ თქვენი რომელიმე სიმპტომი არ უმჯობესდება 24 სთში დაუკავშირდით სამედიცინო დახმარების ცენტრს ,ჰოსპიტალს ან მკურნალ ექიმს

ჰისპიტლის ცხელი ხაზი :

სად შეიძლება მივიღო მეტი ინფორმაცია ?

თუ გასურთ მეტი ინფორმაცია მიიღოთ ,შეგიძლიათ ეწვიოთ ESMO ვებგვერდს ბილიარული ტრაქტის კიბო:პაციენტებისთვის გიდი და **AMMF** ქოლანგიოკარცინომის საქველმოქმედო ვებგვერდი .

შეგიძლიათ ეწვიოთ ქვემოთ მოყვანილ ბმულებს

<https://www.esmo.org/for-patients/patient-guides/biliary-tract-cancer>

<https://ammf.org.uk/cholangiocarcinoma/>